

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1343 26, 26¹, 26², 30 IR 39 STRAIPSNIŲ, V SKYRIAUS PAVADINIMO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 34¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP1298(2)“ PROJEKTO DERINIMO PAŽYMA

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie priimtas ar nepriimtas (nurodyti motyvus) pastabas ir pasiūlymus
1.	Lietuvos vaistinių asociacija 2023-01-13 Nr. 2	<p>1. Dėl ligonių kasų įgaliojimų didinimo</p> <p>Sveikatos draudimo įstatymo projektu (toliau - SDĮ Projektas) siūloma nustatyti, kad Valstybinė ligonių kasa (toliau – VLK) ir teritorinės ligonių kasos (toliau – TLK), vykdydamos vaistinių, sudariusių sutartis su TLK, veiklos priežiūrą, galėtų priimti sprendimą skirti sankcijas. Vadinas, SDĮ Projektu siekiama įteisinti, jog VLK ir TLK būtų suteikti įgaliojimai ne ginčo tvarka nustatyti vaistinės veiklos neteisėtumą ir skirti vaistinėms administracinio poveikio priemonės. Asociacija šiam SDĮ Projekto tikslui nepritaria ir žemiau argumentuotai pagrindžia savo poziciją.</p> <p>Visų pirma, santykiai tarp TLK ir vaistinių yra ne tik viešojo administravimo, tačiau ir privatinės teisės reguliavimo dalykas ir to visiškai pakanka. Dabar galiojančiame Sveikatos draudimo įstatymo 26 straipsnyje nustatyta, kad išlaidos už vaistinėse išduotus kompensuojamuosius vaistus ir medicinos pagalbos priemonės apmokamos vadovaujantis teritorinės ligonių kasos ir vaistinių sutartimis. Šios sutartys tarp TLK ir vaistinių, vadovaujantis LR Civiliniu kodeksu ir kitais įstatymais, sudaromos LR Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka. Toks reguliavimas iš esmės yra pakankamas ir reiškia, kad šios sutartys turėtų būti vertinamos kaip sutartys dėl tam tikrų paslaugų teikimo ir išlaidų apmokėjimo, kurios yra numatytos LR Civiliniame kodekse.</p> <p>Pagal Civilinio kodekso 6.245 straipsnio 1 dalį civilinė atsakomybė yra turtinė prievolė, kurios viena šalis turi teisę reikalauti atlyginti nuostolius (žalą) ar sumokėti netesybas (baudą, delspinigius), o kita šalis privalo atlyginti padarytus nuostolius (žalą) ar sumokėti netesybas (baudą, delspinigius). Todėl tokiais atvejais, kai ginčas kyla dėl to, ar sutarties šalis netinkamai vykdė sutartines prievoles, ginčas turi būti sprendžiamas jį nagrinėti kompetenciją turinčiame bendrosios kompetencijos teisme, o ne vienašališkai nusprendžiama VLK ar TLK taikyti sankcijas, kaip dabar siūloma SDĮ ir LR Vyriausybės nutarimo Projekte.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pirma, pastabos ir siūlymai pateikti ne dėl Nutarimo projekto, o dėl Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 26, 26¹, 26², 30 ir 39 straipsnių, V skyriaus pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo 34¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP1298(2) projekto (toliau – SDĮ projektas).</p> <p>Antra, 1 ir 2 punktuose nurodyti argumentai teikiami pakartotinai. Vyriausybė, Lietuvos Respublikos Seimo Sveikatos reikalų ir Teisės ir teisėtvarkos komitetai, svarstydami SDĮ projektą, juos jau įvertino ir neatsižvelgė dėl toliau nurodytų priežasčių:</p> <p>1) SDĮ projekto 34¹ straipsnis nustato VLK direktoriaus ar TLK direktoriaus sprendimus, kurie priimami <i>vykdant asmens sveikatos priežiūros įstaigų, vaistinių ir kitų ūkio subjektų, sudariusių sutartis su VLK ar teritorine ligonių kasa, veiklos priežiūrą</i>, t. y. ne sutartinių</p>

	<p>Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta, akivaizdu, kad tiek VLK, tiek TLK negali vienašališkai ne ginčo tvarka skirti įstatyme nurodytas sankcijas ar įpareigoti grąžinti apdraustajam nustatyto dydžio papildomą mokestį. Todėl VLK ir TLK dėl sutartinių prievolių įvykdymo įstatymų nustatyta tvarka turi kreiptis į teismą. Jei SDĮ ir LRV nutarimo Projektuose siūlomas reglamentavimas būtų priimtas, tokiu atveju būtų paneigta vaistinių ir/ar farmacijos specialistų galimybė ginti savo teisėtus interesus.</p> <p>Apibendrinant tai kas išdėstyta, pažymėtina, kad Konstitucijoje įtvirtinta, jog teisingumą Lietuvos Respublikoje vykdo tik teismai. Taip pat Konstitucinis Teismas yra pasisakęs, kad teisingumo vykdymas yra teismų funkcija, kuri lemia šios valdžios vietą valstybės valdžios institucijų sistemoje ir jokia kita valstybės institucija ar pareigūnas negali vykdyti šios funkcijos (Konstitucinio Teismo 1999 m. gruodžio 21 d., 2006 m. kovo 28 d. nutarimai), tad objektyvių priežasčių, kodėl norima keisti esamą tvarką bei didinti įgaliojimus VLK nėra aišku.</p> <p>2. Dėl neatitikimo Lietuvos Respublikos teisėkūros įstatymui</p> <p>SDĮ Projekto 4 straipsnis (pildomo įstatymo 34¹ straipsnyje), reglamentuoja sankcijų už vaistinių, ūkio subjektų ar asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą bei jų apmokėjimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus skyrimą. Nei SDĮ Projekte nei LRV nutarimo projekte nėra aišku už kokius konkrečius įstatymų ar teisės aktų pažeidimus būtų skiriamos sankcijos, kas jas skirtų, kaip vyktų sankcijų skyrimo procedūra.</p> <p>Tokiu atveju būtų pažeistas Lietuvos Respublikos teisėkūros įstatyme įtvirtintas aiškumo principas, reiškiantis, kad teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti logiškas, nuoseklus, glaustas, suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas:</p> <p>1. Dėl įpareigojimo grąžinti neteisėtai vaistinės paimtus mokėjimus iš gyventojų.</p> <p>Neaišku kokių atveju toks įpareigojimas būtų taikomas vaistinėms. Toks įpareigojimas kelia nerimą, ar nebus tokiu būdu sprendžiami E.sveikatos, Sodros ir kitų sistemų netobulumai ir administracinė našta perkeliama vaistinėms. Pavyzdžiui, išduodant kompensuojamus vaistus mažas pajamas gaunantiems ar 75 metų ir vyresniems asmenims, vaistinėje yra kreipiamasi į E.sveikatos posistemę, kuri gauna informaciją iš Sodros, dėl informacijos patikrinimo, ar konkrečiam asmeniui priklauso kompensuojami vaistai nemokamai. Pasitaiko, jog vaistinėje iš sistemų gaunamas klaidingas požymis, nurodantis, kad atitinkamam asmeniui nepriklauso nemokami kompensuojami vaistai. Tokiu atveju gyventojas vaistinėje moka kompensuojamo vaisto priemonę. Paaiškėjus, kad įsivėlė klaida, toks asmuo turi galimybę kreiptis į</p>	<p>įsipareigojimų, o teisės aktuose numatytų įpareigojimų priežiūrą;</p> <p>2) teisės aktų reikalavimo pažeidimas ir nepagrįstas lėšų iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto ar paciento gavimas nebūtų konstatuojamas, jei nebus įstaigos / vaistinės kaltės.</p> <p>Taip pat SDĮ projektu numatoma, kad ligonių kasų sprendimai skundžiami teismui, todėl jei įstaigos nesutiks su ligonių kasų sprendimais, turės galimybę sprendimus skusti ir spręsti ginčą teismo keliu – vaistinių ir (ar) farmacijos specialistų galimybė ginti savo teisėtus interesus nebus paneigta.</p> <p>Projektu siūlomo keisti Sveikatos draudimo įstatymo 39 straipsnio 2 dalies 5 punkte nurodoma, kad vaistinės turi vykdyti VLK direktoriaus ar TLK direktorių pagal kompetenciją priimtus sprendimus. Taigi VLK ir TLK direktoriai galės priimti tik Projektu siūlomo keisti Sveikatos draudimo įstatymo 34¹ straipsnyje nurodytus sprendimus ir tik juos reikės vykdyti.</p>
--	--	--

		<p>Valstybinę ligonių kasą ir susigražinti priemonę. Šiuo atveju, pagal LRV Projektą, nėra aišku, ar toks žalos padengimas nebus perkeliamas vaistinėms. Atkreipiamė dėmesį, kad klaidingą informaciją vaistinė gauna ne dėl savo aplaidumo ar kaltės, o dėl informacijos vėlavimo ar klaidų iš aukščiau išvardintų įstaigų/sistemų.</p> <p>2. Dėl papildomų nurodymų vykdymo</p> <p>SDĮ projekto 39 straipsnio 2 dalies 5 punkte nurodoma, kad vaistinės turi vykdyti VLK ar TLK direktoriaus priimtus sprendimus. Ši formuluoatė gali būti naudojama plačiąja prasme ir sprendimai, kuriuos vaistinės turės vykdyti, gali būti nesusiję su sutarties turiniu, kai sutartis sudaroma tarp vaistinės ir TLK. Atsižvelgiant į tai siūlome sukonkretinti aukščiau nurodytą punktą, nurodant, kad vaistinės privalo vykdyti sprendimus susijusius su sutarčių vykdymu.</p>	
2.	Lietuvos verslo konfederacija 2023-01-13 Nr. 23-005AR	<p>1) Nutarimo projekte tik iš dalies atsižvelgiama į siūlomų pakeitimų poveikį Sutarčių vykdymui</p> <p>Nutarimo projekto 1-ame punkte pastebima, jog Sutarties nutraukimas turėtų būti <i>ultima ratio</i> priemonė ir turėtų būti taikoma tik tais atvejais, kai ASPI neužtikrina kokybiškų asmens sveikatos priežiūros paslaugų / vaistinė neužtikrina farmacinės veiklos reikalavimų arba nevykdo veiklos, dėl ko yra sustabdyta atitinkamos įstaigos veiklos licencija.</p> <p>Tačiau, Įstatymo projektas taip pat numato galimybę ne tik nutraukti Sutartį, bet ir taikyti įvairias poveikio priemones ASPI ir vaistinėms, dėl užfiksuotų veiklos vykdymo pažeidimų. Nutarimo projekto 2-ame punkte yra atsisakoma galimybės nutraukti Sutartį dėl nustatytų pažeidimų savalaikio neištaisymo, tačiau nėra pasisakoma dėl poveikio priemonių taikymo sąlygų nustatymo.</p> <p>Todėl siūlome Nutarimo projektą papildyti ir numatyti, jog Įstatymo projekto 5 straipsniu pildomo Sveikatos draudimo įstatymo 34¹ straipsnio 1 dalies 3–5 punktus būtina papildyti nurodant aiškius kriterijus, kuriais vadovaujantis galima būtų taikyti poveikio priemones. Poveikio priemonių taikymas įstaigoms, sudariusioms Sutartis, turi būti griežtai apibrėžtas ir poveikio priemonių taikymo procedūros galėtų būti taikomos tik griežtai laikantis Įstatyme numatytų reikalavimų. Sveikatos priežiūros paslaugų finansavimo PSDF lėšomis teisiniu reguliavimu turėtų būti skatinama sąžininga ASPI ir vaistinių konkurencija, kartu užtikrinant jų teisėtų lūkesčių apsaugą, teisinį tikrumą, teisinio reguliavimo tikrumą ir stabilumą bei teisinį saugumą. Visa tai – neatsiejami teisinės valstybės principo elementai. Atsižvelgiant į tai, tik tuomet, kai Įstatymo projekte bus nurodomi pagrindinių įstaigoms taikomų poveikio priemonių</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pastaba iš esmės ne dėl Nutarimo projekto, o dėl SDĮ projekto.</p> <p>Atsižvelgus, kad Nutarimo projekto 1 ir 2 punktais siūloma atsisakyti poveikio priemonių nutraukti sutartį, kitos poveikio priemonės (SDĮ projektu papildomo 34¹ straipsnio 1 dalies 3–5 punktai) apibrėžtos pakankamai aiškiai ir jų pobūdis lemia, kad jų taikymui nereikalingi kriterijai (t. y. taikoma, kai nustatytas neteisėtas mokėjimas, neteisėtai gautos lėšos, ištaisytinai pažeidimas).</p>

		kriterijai, bus užtikrinamas skaidrumas ir aiškumas bei įstaigų teisėti lūkesčiai.	
		<p>2) Nutarimo projektu neatsižvelgta į Sutarties vykdymo klausimų teisingumo problemą</p> <p>Įstatymo projektu numatoma, jog Sutarties nutraukimas ir ginčai dėl jų turėtų būti sprendžiami ne bendrosios kompetencijos teisme, o administraciniu aktu ir administraciniame teisme. Nutarimo projekte apie tai nėra nieko pasisakoma, nors toks reguliavimas būtų žalingas visai teisinei sistemai, kadangi Sutarčių vykdymas, nutraukimas ir ginčai dėl jų turėtų būti grindžiami CK normomis.</p> <p>Įstatymo projektą ir jo teisinį poveikį yra įvertinęs prof. dr. Vytautas Nekrošius – Vilniaus universiteto Teisės fakulteto Civilinės teisės ir civilinio proceso katedros profesorius, habilituotas daktaras, Lietuvos Mokslų Akademijos tikrasis narys, vienas iš Civilinio proceso kodekso rengėjų. Jis yra nurodęs, jog: „CK 6.217 straipsnio 1 d. numatyta, kad šalis gali nutraukti sutartį, jeigu kita šalis sutarties neįvykdo ar netinkamai įvykdo ir tai yra esminis sutarties pažeidimas. Kitais, nei minėtame straipsnyje nurodytais pagrindais, sutartis gali būti nutraukiama tik teismo tvarka. CK 6.200 straipsnio 2 d. numatyta šalių pareiga bendradarbiauti ir kooperotis vykdant sutartį. Tokių, viena vertus bendrųjų, tačiau labai svarbių sutarčių sudarymo, vykdymo bei nutraukimo principinio pobūdžio nuostatų CK yra gana daug. Deja, tačiau siūlomame įstatymo 26 straipsnio pakeitime nuorodų į CK neliko.“</p> <p>Svarbu ir tai, kad administracinio akto apskundimas nestabdo jo įsigaliojimo, o tai reiškia, kad jo taikymas ir įgyvendinimas turi būti vykdomas iš karto, nebent teismas sutiktų taikyti laikiną akto galiojimo sustabdymą. Vadinasi, jei teismas po metų kitų visgi nuspręstų, kad VLK ir TLK sprendimas nutraukti Sutartį buvo neteisėtas, Sutarties jau niekas nebeatkurtų, o žalą ASPI ar vaistinei turėtų padengti valstybė. Prof. dr. Vytauto Nekrošiaus nuomone, „Projektu siekiamas įtvirtinti reguliavimas tik įvestų chaosą ir sukurtų palankias sąlygas korupciniams santykiams sveikatos apsaugos sistemoje.“ Jis taip pat pažymi, kad „šiuo metu visi valstybinės ligonių kasos direktoriaus ar teritorinių ligonių kasų direktoriaus sprendimai, susiję su sutarčių vykdymu, yra skundžiami bendrosios kompetencijos teismams ir tai visiškai atitinka LAT ir LVAT formuojamą praktiką dėl šių teismų kompetencijų atskyrimo. Vertinant panašius atvejus, vertėtų atkreipti dėmesį į tai, kad bendrosios kompetencijos teismai nagrinėja taip pat ir ginčus, kuriuose valstybinės valdžios pradas yra žymiai didesnis. Pavyzdžiui, visi skundai dėl įpareigojimo pašalinti neteisėtus statybos padarinius yra</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pirma, pastaba – ne dėl Nutarimo projekto, o dėl SDĮ projekto.</p> <p>Antra, analogiškus argumentus Vyriausybė, Lietuvos Respublikos Seimo Sveikatos reikalų ir Teisės ir teisėtvarkos komitetai, svarstydami SDĮ projektą, įvertino ir į juos neatsižvelgė.</p> <p>Trečia, atsižvelgus, kad Nutarimo projekto 1 ir 2 punktais siūloma atsisakyti poveikio priemonių nutraukti sutartį (išskyrus, kai įstaiga neturi licencijos), pastabos dėl sutarties nutraukimo klausimų teisingumo nebeaktualūs.</p> <p>Kadangi Nutarimo projektu siūloma atsisakyti sutarties nutraukimo, nurodytu aspektu ASPI, vaistinei ar kitam juridiniam asmeniui žala dėl ligonių kasų sprendimo nekiltų, nes sutartis nebūtų nutraukiama.</p> <p>Pažymėtina, kad SDĮ projekto 34¹ straipsnis nustato VLK direktoriaus ar TLK direktoriaus sprendimus, kurie priimami <i>vykdant asmens sveikatos priežiūros įstaigų, vaistinių ir kitų ūkio subjektų, sudariusių sutartis su Valstybine ligonių kasa ar teritorine ligonių kasa, veiklos priežiūrą</i>, t. y. ne sutartinių įsipareigojimų, o teisės</p>

	<p>nagrinėjami bendrosios kompetencijos teismuose ir tai visiškai atitinka kompetencijos tarp LAT ir LVAT atskyrimo koncepciją. Tas pats pasakytina apie viešųjų pirkimų bylas. Siūlomo reguliavimo įtvirtinimas reikštų chaoso įvedimą į gerai veikiančią ir nusistovėjusią sistemą.“</p> <p>Nepaisant to, Įstatymo projektu siekiama panaikinti nuorodas į CK reguliavimą, o tai reguliavimą paliktų neaiškų ir tarpusavyje nesuderintą. Pavyzdžiui, Sveikatos draudimo įstatymo 33 straipsnio 9 punktas, kuris referuoja į CK keičiamas nėra, todėl nėra aišku kokioje iš Sutarčių kylančių santykių plotmėje turėtų būti toliau vadovaujamosi CK, o kurioje nebe. Tuo atveju jei Sutarčių aiškinimui, vykdymui ir nutraukimui nebus taikomos CK nuostatos, visi šie klausimai bus sprendžiami nesilaikant bendrų sutarčių teisės principų, taikant kontroliuojančio subjekto nustatytas taisykles, o tai kartu sudarytų sąlygas korupcijai. Pažymime, kad CK numato esminio sutarties pažeidimo apibrėžimą ir taikymą, sutarčių nutraukimo ir vykdymo tvarką.</p> <p>Atsižvelgiant į tai siūlome papildyti Nutarimo projektą, jame nurodant, kad, Įstatymo projekto 1 straipsniu pildomo Įstatymo projekto 26 straipsnio tekstas turėtų nesikeisti išlaikant šiuo metu esančią nuorodą į CK. Tokiu būdu bus išlaikoma sutarties šalių lygiateisiškumu, civilinių teisinių santykių stabilumu, sąžininga konkurencija bei teisėtų lūkesčių principu grįstas Sutarčių vykdymas ir nutraukimas. Būtina palikti tiesioginę nuorodą į CK, kadangi bendrosios sutarčių teisės nuostatos, reguliuojančios sutarčių sudarymo, keitimo, aiškinimo bei nutraukimo tvarką yra ir turi būti taikomos Sutartims.</p> <p>Taip pat, siūlome Nutarimo projektą papildyti, jame numatant, jog Įstatymo projekto 5 straipsniu pildomo Sveikatos draudimo įstatymo 34(1) straipsnio 7 dalies turėtų būti atsisakoma. Bendrosios kompetencijos teismai turėtų išlaikyti kompetenciją spręsti ginčus dėl Sutarčių vykdymo, nutraukimo ir kitų iš šių santykių kylančių klausimų. VLIK direktoriaus ar TLK direktoriaus sprendimų, susijusių su sutarčių vykdymu, apskundimas bendrosios kompetencijos teismams atitinka LAT ir LVAT formuojamą praktiką dėl šių teismų kompetencijų atskyrimo. Iš esmės civilinio ginčo perdavimas nagrinėti administraciniam teismui neatitiktų šiems teismams keliamų tikslų bei uždavinių, sukurtų išimtinę situaciją palyginus su analogiškais atvejais kitose valstybės reguliuojamose srityse.</p> <p>Atitinkamai, Nutarimo projekto 4-ame punkte numatoma, kad, kaip perteklinio siūloma atsisakyti Projekto 7 straipsniu keičiamo Įstatymo projekto 39 straipsnio 1 dalies 6 punkto, kuriuo numatoma ASPI pareiga grąžinti dėl neteisėtai suteiktų asmens</p>	<p>aktuose numatytų įpareigojimų priežiūrą. Šie įpareigojimai privalomi visiems privalomojo sveikatos draudimo sistemos dalyviams ir jų vykdymas nėra ligonių kasų ir asmens sveikatos priežiūros įstaigų, vaistinių ar kitų juridinių asmenų sutartinių derybų objektas.</p>
--	--	---

		<p>sveikatos priežiūros paslaugų, dėl už šias paslaugas neteisėtai pateiktų apmokėti sąskaitų, dėl neteisėtai išrašytų ir išduotų vaistų bei medicinos pagalbos priemonių neteisėtai gautas PSDF biudžeto lėšas. Šis Nutarimo projekto punktas galėtų būti papildytas nurodant, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 109 straipsniu, teisingumą Lietuvos Respublikoje vykdo tik teismas. Tai reiškia, kad tik teismas gali konstatuoti, jog ūkio subjektas lėšas gavo neteisėtai ir įpareigoti jas gražinti. Atitinkamai siūloma formuluote neturėtų būti įtvirtinamos šiai taisyklei prieštaraujančios normos. Todėl, turėtų būti atsisakoma ne tik Projekto 7 straipsniu keičiamo Įstatymo projekto 39 straipsnio 1 dalies 6 punkto, bet ir Projekto 7 straipsniu keičiamo Įstatymo projekto 39 straipsnio 2 dalies 4 punkto ir Projekto 7 straipsniu keičiamo Įstatymo projekto 39 straipsnio 3 dalies 4 punkto.</p>	
		<p>3) Nutarimo projekte neatsižvelgta į Sutarties standartinių formų tvirtinimo problematiką</p> <p>Įstatymo projektas siūlo numatyti sąlygas, jog Sutarčių standartines formas nuo šiol galėtų tvirtinti viena iš Sutarties šalių – VLK. Tokiu būdu būtų neabejotinai iškreipiama Sutarties šalių jėgų pusiausvyra, kadangi, kaip jau minėta, ASIĮ ar vaistinės, sudarydamos Sutartis, dėl jų sąlygų negali derėtis. Įstatymu nustačius papildomą teisę VLK pačiai tvirtinti Sutarties nuostatas, jos vykdymo principus, nutraukimo sąlygas ir kt., būtų dar labiau išplečiama VLK galia, kas neabejotinai sudarytų sąlygas piktnaudžiavimo atvejams. Susidarytų situacija, kada VLK, būdama viena Sutarties šalių, tvirtintų tiek standartines Sutarčių formas, tiek ASIĮ ar vaistinių veiklos priežiūros tvarkos aprašus, tiek taikytų poveikio priemones (kurių taikymo detalūs kriterijai taip pat nėra nustatyti). Tokia situacija būtų vienareikšmiškai žalinga ir sudarytų palankias sąlygas korupcijos formavimuisi. Todėl yra būtinas galių ir kompetencijų išskaidymas.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, siūlome papildyti Nutarimo projektą, numatant, jog Sutarties standartinė forma turėtų būti tvirtinama ne kitos Sutarties šalies, o sveikatos apsaugos ministro (Projekto 1 straipsniu pildomo Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 26 straipsnio 2 dalis, Projekto 2 straipsniu pildomo Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 26¹ straipsnio 4 dalis, Projekto 3 straipsniu pildomo Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 26² straipsnio 4 dalis). ASIĮ ir vaistinių veiklos priežiūros tvarka, pagal kurią būtų taikomos konkrečios poveikio priemonės, taip pat turėtų būti tvirtinama ne kitos Sutarties šalies, o sveikatos apsaugos ministro arba LRV. Kontroliuojančio asmens diskrecija turi būti apribota</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pastaba – ne Nutarimo projektui, o SDĮ projektui.</p> <p>Vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.185 straipsnio 1 dalimi, standartines sutarties sąlygas parengia viena iš sutarties šalių. Taip pat sutarties sąlygų tvirtinimas atitinka VLK kompetenciją pagal SDĮ, o ir atsižvelgus į tai, kad pagal SDĮ sutartis su ASIĮ ir vaistinėmis sudaro TLK, o sutarčių standartines sąlygas tvirtina VLK, užtikrinamas funkcijų atskyrimas.</p> <p>Dalis sutarčių sąlygų – bendros visoms jas sudarančioms asmens sveikatos priežiūros įstaigoms ar vaistinėms, ar kitiems juridiniams asmenims, ir dėl jų negali būti derybų – t. y. tokios sąlygos susijusios su Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų naudojimu ir teisės aktuose</p>

		siekiant nesudaryti palankių sąlygų korupcijai ir situacijos, kai viena Sutarties šalis (t. y. VLK ar TLK) turi išskirtinę teisinę padėtį, nes pati tvirtina Sutarties nuostatas, nustato jų vykdymo priežiūrą ir poveikio priemonių taikymo kriterijus.	numatytų įpareigojimų vykdymu. SDĮ projekte numatoma, kad tokios sąlygos yra standartinės, o kitos (skiriamos sumos, veiklos adresai) yra šalių susitarimo dalykas.
		<p>4) Nutarimo projektas turėtų paskatinti Įstatymo projekto rengėjus labiau atsižvelgti į pastebėtus trūkumus ir jį keisti iš esmės</p> <p>Galiausiai, Nutarimo projektu siūloma Įstatymo projektui pritarti iš esmės. Siūlome pakoreguoti Nutarimo projektą numatant, jog Įstatymo projektui yra pritariama iš dalies. Kitu atveju, Įstatymo projektui pritariant iš esmės, gali būti sudarytas klaidingas išpūdis, jog Įstatymo projektas yra tinkamas ir gali būti teikiamas svarstyti tolimesnėse stadijose. Vis dėlto, kaip matyti iš šiame rašte pateiktų pastabų, Įstatymo projektą būtina koreguoti ir keisti tam tikrus, esminius aspektus (kaip, pavyzdžiui, teisingumo klausimą). Prof. dr. Vytauto Nekrošiaus išvada taip pat pagrindžia, kad Įstatymo projektas neatitinka teisinės techninės reikalavimų, griaua esamą veikiančią kompetencijų atskyrimo tarp teismų sistemą ir didina korupcijos pavojų sveikatos apsaugos sistemoje. Todėl Įstatymo projekto tekstas ir poveikis turėtų būti peržiūrimas daug detaliau.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Nutarimo projektu siūloma tobulinti nedidelę dalį SDĮ projekto nuostatų ir nekeičiant jo esmės. Projekto formuluotė „Iš esmės pritarti <...> projektui, tačiau pasiūlyti Lietuvos Respublikos Seimui jį tobulinti pagal šias pastabas ir pasiūlymus“ yra įprasta ir naudojama visuomet, kai projektą siūloma tikslinti.</p>
3.	Lietuvos medikų sąjūdis 2023-01-13	1. Siekiant skaidrumo ir efektyvumo tikslų, būtina tikslinti ir Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Sveikatos draudimo įstatymo 26 straipsnio 2 dalį, nustatant, kad sutarčių su ligonių kasomis standartines sąlygas tvirtina ne VLK direktorius (kuris faktiškai atstovauja viena iš tokių sutarčių šalių), o sveikatos apsaugos ministras.	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Siūlymas ne dėl Nutarimo projekto, o dėl SDĮ projekto.</p> <p>Vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.185 straipsnio 1 dalies nuostatomis, standartines sutarties sąlygas parengia viena iš sutarties šalių. Taip pat sutarties sąlygų tvirtinimas atitinka VLK kompetenciją pagal SDĮ, o ir atsižvelgus į tai, kad pagal SDĮ sutartis su ASPĮ ir vaistinėmis sudaro teritorinės ligonių kasos, o sutarčių standartines sąlygas tvirtina VLK, užtikrinamas funkcijų atskyrimas.</p>

	<p>2. Pildytina Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 26 straipsnio 1 dalis, nustatant: „1. Apdraustiesiems suteiktos asmens sveikatos priežiūros paslaugos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo apmokamos vadovaujantis teritorinės ligonių kasos ir asmens sveikatos priežiūros įstaigų sutartimis, o vaistinių išduoti kompensuojamieji vaistai ir medicinos pagalbos priemonės – vadovaujantis teritorinės ligonių kasos ir vaistinių sutartimis.“ Šis papildymas, nurodantis, jog kalbama konkrečiai apie apmokėjimą iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo (toliau – PSDF), leis patikslinti ir aiškiai suformuluoti ligonių kasų ir asmens sveikatos priežiūros įstaigų (o taip pat ir vaistinių) sutarčių reguliavimo apimtį, pabrėžiant, kad tokiose sutartyse gali būti numatytos tik PSDF lėšomis apmokamų paslaugų teikimo sąlygos.</p>	<p>Neatsižvelgta. Pirma, siūlymai ne Nutarimo projektui, o SDĮ projektui. Antra, 2–5 siūlymai yra pertekliniai dėl toliau nurodytų priežasčių: 1) 2 siūlymas yra perteklinis, atsižvelgiant į SDĮ paskirtį ir taikymo sritį (SDĮ 1 str.). 2) Projekte numatytas protingas ir pakankamas ASPI paaiškinimų teikimo terminas. Atsižvelgus, kad ligonių kasos ūkio subjektų priežiūrą ir toliau vykdytų Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo IV skyriaus ir Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo nustatyta tvarka, paaiškinimus teikti turi teisę tikrinamas ūkio subjektas, o jame dirbančių specialistų paaiškinimai gali būti pateikti patikrinimo metu, paprašius ligonių kasai, arba šio ūkio subjekto iniciatyva. 3) SDĮ – specialus privalomojo sveikatos draudimo sistema nustatantis įstatymas, todėl jame numatytos specialiosios sveikatos priežiūros įstaigų teisės bei pareigos vykdant privalomąjį sveikatos draudimą. Pažymėtina, kad SDĮ projekto 5 straipsniu keičiamo Sveikatos draudimo įstatymo 34¹ straipsnio 1 dalyje nustatomos sveikatos priežiūros įstaigų,</p>
	<p>3. Tikslintina Įstatymo projekto 5 straipsniu keičiamo Sveikatos draudimo įstatymo 34¹ straipsnio 4 dalis, nurodant: „4. Valstybinės ligonių kasos direktorius ar teritorinės ligonių kasos direktorius, prieš priimdamas šio straipsnio 1 dalyje nurodytus sprendimus, nustato 20 darbo dienų terminą tikrintai asmens sveikatos priežiūros įstaigai, vaistinei ar kitam ūkio subjektui paaiškinimams pateikti. Valstybinės ligonių kasos direktorius ar teritorinės ligonių kasos direktorius taip pat privalo užtikrinti konkretaus sveikatos priežiūros specialisto ar vaistinės atstovo, dėl kurių veiksmų ar neveikimo svarstoma priimti šio straipsnio 1 dalyje nurodytus sprendimus, galimybę pateikti savo paaiškinimus.“ Nurodytas paaiškinimų parengimo termino patikslinimas leis sveikatos priežiūros įstaigoms ir vaistinėms parengti ir pateikti išsamius ir būtinus paaiškinimus dėl įtariamo pažeidimo. Pažymėtina, kad 20 darbo dienų terminas ne tik užtikrina taip vadinamų įtariamųjų subjektų teisę pateikti tinkamai parengtus ir išsamius paaiškinimus, bet ir yra plačiai taikomas viešuosiuose santykiuose (pvz. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas nustato 3 būtent tokį terminą administraciniam sprendimui priimti). Darbo dienomis skaičiuojamas terminas užtikrina tinkamą ir efektyvų laiko tarpą asmens sveikatos priežiūros įstaigai surinkti reikalingus dokumentus ir pateikti paaiškinimus, nepriklausomai nuo šventinių dienų ir savaitgalių. Taip pat atkreiptinas dėmesys į būtinybę sudaryti sąlygas pačiam konkrečiam sveikatos priežiūros specialistui ar vaistinės atstovui pateikti paaiškinimus tiesiogiai Valstybinei ar teritorinei ligonių kasai, nagrinėjant įtarimą pažeidimą. Nubaustos įstaigos ar vaistinės dažniausiai taiko atsakomybę ir konkrečioms specialistams, dėl kurių veiksmų ar neveikimo konstatuotas pažeidimas (finansinis regresas, atleidimas iš darbo dėl padarytos finansinės žalos ir pan.), todėl tokie</p>	

		specialistai turi turėti galimybę pateikti savo paaiškinimus jau sprendimo svarstymo ligonių kasose stadijoje, kad būtų išklaustos visi suinteresuoti asmenys. Toks sprendimų priėmimo mechanizmas atitiktų administraciniais sprendimams keliamas įstatymines sąlygas pagal Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymą.	vaistinių ir SDĮ 26 ¹ ir 26 ² straipsniuose nurodytų ūkio subjektų pareigos, o Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatyme, Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatyme ir Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatyme – tik asmens sveikatos priežiūros įstaigų.
		4. Atkreiptinas dėmesys, kad Įstatymo projekto 7 straipsniu numatomo keisti Sveikatos draudimo įstatymo 39 straipsnio 1 dalyje siūloma palikti 1, 2 ir punktus: „1. Asmens sveikatos priežiūros įstaigos, sudariusios sutartis su teritorine ligonių kasa, privalo: 1) užtikrinti apdraustiesiems privalomojo sveikatos draudimo garantuojamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, jų kokybę ir prieinamumą; 2) užtikrinti informacijos apie asmens sveikatą konfidencialumą, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus; 3) garantuoti, kad visi draudžiamieji turėtų lygias teises, kai jiems teikiamos asmens sveikatos priežiūros paslaugos;“ Tačiau visi paminėti Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 39 straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodyti įsipareigojimai galioja ir taikomi absoliučiai visoms asmens sveikatos priežiūros įstaigoms (ne tik sudariusioms sutartis su TLK). Tokios pareigos numatytos atitinkamai Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatyme, Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatyme ir Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatyme. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad tokių asmens sveikatos įstaigų įsipareigojimų nurodymas Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 39 straipsnio 1 dalyje yra perteklinis. Toks išvardijimas klaidina, nes sudaro įspūdį, jog tokios pareigos įstaigoms atsiranda tik sudarius sutartį su TLK.	4) Siūlymas 39 straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodyti mokamų paslaugų kainą yra perteklinis, nes tokia informacija patenka į tame punkte minimas nekompensuojamų paslaugų teikimo sąlygas, taip pat ši pareiga kyla iš Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo 5 straipsnio 1 dalies ir Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 49 straipsnio 5 dalies nuostatų.
		5. Tikslintinas Įstatymo projekto 7 straipsniu keičiamo Sveikatos draudimo įstatymo 39 straipsnio 1 dalies 5 punktas, nurodant: „5) teikti informaciją apdraustiesiems apie asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kurios nekompensuojamos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų, jų teikimo sąlygas bei tvarką, mokėjimų už tokias paslaugas dydį;“ Toks patikslinimas užtikrintų aiškią pacientų teisę gauti iš sveikatos priežiūros įstaigų visą būtiną informaciją apie iš PSDF neapmokamas paslaugas (įskaitant ir apie mokėjimų už tokias paslaugas dydį).	
4.	Lietuvos privačių sveikatos priežiūros įstaigų asociacija 2023-01-19 d. Nr. 2023/2	1. Nutarimo projektu nepakankamai koreguojamos Įstatymo projekto nuostatos dėl poveikio Sutarčių vykdymui. Valstybinės ligonių kasos (toliau – VLK) ir teritorinės ligonių kasos (toliau – TLK) sudaro sutartis dėl asmens sveikatos priežiūros paslaugų kompensavimo iš PSDF biudžeto lėšų (toliau – Sutartys). Įstatymo projektu siūlomos sąlygos numato, jog bet koks pakartotinis bet kokio sveikatos sistemos teisės akto pažeidimas veda į Sutarties nutraukimą. Priėmus tokią Įstatymo projekto	Neatsižvelgta. Pastaba iš esmės ne dėl Nutarimo projekto, o dėl SDĮ projekto. Atsižvelgus, kad Nutarimo projekto 1 ir 2 punktais siūloma atsisakyti poveikio priemonių nutraukti sutartį,

	<p>redakciją, VLIK ar TLK direktorius turėtų teisę nutraukti sudarytą Sutartį, fiksuojant bet kokius du pažeidimus, net ir neturinčius jokios reikšmės Sutarties vykdymo kokybei. Pagal Lietuvos Respublikos Civilinį kodeksą (toliau – CK) sutartis nutraukti galima tik dėl esminių pažeidimų, o Įstatymo projektu bandoma sukurti pavojaingą precedentą, kai reikšmingos poveikio priemonės taikomos dėl bet kokių pažeidimų, išskyrus mažareikšmius. Todėl pritariame Nutarimo projekto 1 punktui, kuriame teigiama, kad Sutarties nutraukimas turėtų būti <i>ultima ratio</i> priemonė ir turėtų būti taikoma tik tais atvejais, kai ASPI neužtikrina kokybiškų asmens sveikatos priežiūros paslaugų arba nevykdo veiklos, dėl ko yra sustabdyta atitinkamos įstaigos veiklos licencija. Šiuo pagrindu Nutarimo projekto 2-ame punkte atsisakoma galimybės nutraukti Sutartį dėl nustatytų pažeidimų savalaikio neištaisymo.</p> <p>Įstatymo projektas taip pat numato galimybę ne tik nutraukti Sutartį, bet ir taikyti kitas poveikio priemones ASPI dėl užfiksuotų veiklos vykdymo pažeidimų. Tačiau Įstatymo projekte nėra pateiktas aiškus kriterijų sąrašas, kuriais vadovaujantis VLIK ar TLK galėtų taikyti nustatytiems pažeidimams adekvačias poveikio priemones. Nutarimo projekte taip pat nėra pasisakoma dėl būtinybės Įstatymo projekte pateikti tokį kriterijų sąrašą. Nesant aiškių kriterijų, iškyla galimybė VLIK ar TLK pareigūnams taikyti sankcijas ASPI savo nuožiūra, o tai sudaro sąlygas šališkumui, piktnaudžiavimui ir korupcijai. Todėl Nutarimo projektas turėtų būti papildytas numatant, jog Įstatymo projekto 5 str. pildomo Sveikatos draudimo įstatymo 34¹ str. 1 d. 3–5 p. būtina papildyti, nurodant aiškias sąlygas bei kriterijus, kuriais vadovaujantis būtų taikomos atitinkamos pažeidimams poveikio priemonės. Poveikio priemonių taikymas ASPI turi būti griežtai apibrėžtas ir poveikio priemonių taikymo procedūros turi būti taikomos tik griežtai laikantis Įstatyme numatytų reikalavimų. Tik tokiu būdu būtų užtikrinamas skaidrumas ir aiškumas, nešališkumas ir objektyvumas.</p>	<p>kitos poveikio priemonės (SDĮ projektu papildomo 34¹ straipsnio 1 dalies 3–5 punktai) apibrėžtos pakankamai aiškiai, ir jų pobūdis lemia, kad jų taikymui nereikalingi kriterijai (t. y. taikoma, kai nustatytas neteisėtas mokėjimas, neteisėtai gautos lėšos, ištaisytinas pažeidimas).</p>
	<p>2. Įstatymo projekte numatomas Sutarties vykdymo teisingumo keitimas turi būti koreguojamas. Įstatymo projektu numatoma, jog Sutarties nutraukimas ir ginčai dėl jų turėtų būti sprendžiami ne bendrosios kompetencijos teisme, o administraciniu aktu, administraciniame teisme. Nutarimo projekte šiuo klausimu nėra pasisakoma. Toks siūlomas Sutarčių vykdymo ir nutraukimo reguliavimas yra žalingas, kadangi Sutarčių vykdymas, nutraukimas ir ginčai dėl jų turėtų būti grindžiami CK normomis ir ginčai dėl jų turėtų būti sprendžiami bendrosios kompetencijos teisme, kaip yra šiuo metu. Ši nuostata yra grindžiama Įstatymo projektą ir jo teisinį poveikį vertinusio prof. dr. Vytauto Nekrošiaus (Vilniaus universiteto Teisės fakulteto Civilinės teisės ir</p>	<p>Neatsižvelgta. Pirma, pastaba – ne dėl Nutarimo projekto, o dėl SDĮ projekto. Antra, analogiškus argumentus Vyriausybė, Lietuvos Respublikos Seimo Sveikatos reikalų ir Teisės ir teisėtvarkos komitetai, svarstydami SDĮ projektą, įvertino ir neatsižvelgė.</p>

	<p>civilinio proceso katedros profesoriaus, habilituoto daktaro, Lietuvos Mokslų Akademijos tikrojo nario, Civilinio proceso kodekso rengėjo) teisine išvada, kurioje gerb. prof. dr. V. Nekrošius pateikė aiškius teisinius argumentus bei nuorodą į CK 6.217 str. 1 d., kuris numato, kad sutartis gali būti nutraukiama tik tais atvejais, kai kita šalis sutarties neįvykdo ar ją įvykdo netinkamai ir tai yra esminis sutarties pažeidimas. Kitais pagrindais sutartis gali būti nutraukiama tik teismo tvarka. Taigi, naujas siūlomas reguliavimas įvestų chaosą teisiniame reguliavime, be to - sukurtų palankias sąlygas korupciniams santykiams sveikatos apsaugos sistemoje plėtotis. Prof. dr. V. Nekrošius pažymėjo tai, kad VLK ir TLK direktorių sprendimai dėl Sutarčių vykdymo šiuo metu ir yra skundžiami bendrosios kompetencijos teismui, kas atitinka Lietuvos Aukščiausiojo teismo ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo formuojamą praktiką. Bendrosios kompetencijos teismai nagrinėja ir kitus ginčus, kuriuose valstybinės valdžios pradas yra žymiai didesnis (pvz. skundai dėl įpareigojimo pašalinti neteisėtus statybos padarinius ar klausimai dėl viešųjų pirkimų bylų - yra taip pat nagrinėjami bendrosios kompetencijos teismuose). Įstatymo projekte siūlomu pakeitimu be pagrindo ketinama keisti esamą efektyviai veikiančią sistemą.</p> <p>Svarbu tai, kad administracinio akto apskundimas nestabdo jo įsigaliojimo, o tai reiškia, kad jo taikymas ir įgyvendinimas privalo būti vykdomas iš karto, nebent teismas taikytų laikiną akto galiojimo sustabdymą. Taigi, jei teismas po kažkurio laiko nuspręstų, kad VLK ar TLK sprendimas nutraukti Sutartį buvo neteisėtas, Sutarties jau niekas nebeatkurtų, o žalą ASPĮ turėtų padengti valstybė.</p> <p>Nepaisant to, Įstatymo projektu siekiama panaikinti nuorodas į CK reguliavimą, kas reguliavimą padarytu neaiškiu ir tarpusavyje nesuderintu. Pavyzdžiui, Sveikatos draudimo įstatymo 33 str. 9 p., referuojantis į CK nėra keičiamas, todėl nėra aišku kokioje iš Sutarčių kylančių santykių plotmėje turėtų būti toliau vadovaujamasi CK, o kurioje nebe. Tuo atveju, jei Sutarčių aiškinimui, vykdymui ir nutraukimui nebūtų taikomos CK nuostatos, visi šie klausimai būtų sprendžiami nesilaikant bendrų sutarčių teisės principų, taikant kontroliuojančio subjekto nustatytas taisykles, o tai sudarytų sąlygas korupcijai.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, būtina ir tikslinga papildyti Nutarimo projektą, nurodant, kad Įstatymo projekto 1 str. pildomo Įstatymo projekto 26 str. tekstas turėtų nesikeisti, išlaikant šiuo metu esančią nuorodą į CK. Būtina palikti tiesioginę nuorodą į CK, kadangi bendrosios sutarčių teisės nuostatos, reguliuojančios sutarčių sudarymo,</p>	<p>Trečia, atsižvelgus, kad Nutarimo projekto 1 ir 2 punktais siūloma atsisakyti poveikio priemonių nutraukti sutartį (išskyrus, kai įstaiga neturi licencijos), pastabos dėl sutarties nutraukimo klausimų teismingumo nebeaktualūs.</p> <p>Kadangi Nutarimo projektu siūloma atsisakyti sutarties nutraukimo, nurodytu aspektu ASPĮ, vaistinei ar kitam juridiniam asmeniui žala dėl ligonių kasų sprendimo nekiltų, nes sutartis nebūtų nutraukiama.</p> <p>Pažymėtina, kad SDĮ projekto 34¹ straipsnis nustato VLK direktoriaus ar TLK direktoriaus sprendimus, kurie priimami <i>vykdant asmens sveikatos priežiūros įstaigų, vaistinių ir kitų ūkio subjektų, sudariusių sutartis su Valstybine ligonių kasa ar teritorine ligonių kasa, veiklos priežiūrą</i>, t. y. ne sutartinių įsipareigojimų, o teisės aktuose numatytų įpareigojimų vykdymo priežiūrą. Šie įpareigojimai privalomi visiems privalomojo sveikatos draudimo sistemos dalyviams, ir jų vykdymas nėra ligonių kasų ir asmens sveikatos priežiūros įstaigų, vaistinių ar kitų juridinių asmenų sutartinių derybų objektas.</p>
--	---	---

		<p>keitimo, aiškinimo bei nutraukimo tvarką yra ir turi būti taikomos Sutartims.</p> <p>Taip pat, siūlome Nutarimo projektą papildyti, numatant, jog Įstatymo projekto 5 str. pildomo Sveikatos draudimo įstatymo 34¹ str. 7 d. turėtų būti atsisakoma. Bendrosios kompetencijos teismai turėtų išlaikyti kompetenciją spręsti ginčus dėl Sutarčių vykdymo, nutraukimo ir kitų iš šių santykių kylančių klausimų. Civilinio ginčo perdavimas nagrinėti administraciniam teismui neatitiktų šiems teismams keliamų tikslų bei uždavinių, sukurtų išimtinę situaciją palyginus su analogiškais atvejais kitose valstybės reguliuojamose srityse.</p> <p>Nutarimo projekto 4-ame punkte tikslinga atsisakyti Projekto 7 str. keičiamo Įstatymo projekto 39 str. 1 d. 6 p., kuriuo numatoma ASPI pareiga grąžinti dėl neteisėtai suteiktų asmens sveikatos priežiūros paslaugų, dėl už šias paslaugas neteisėtai pateiktų apmokėti sąskaitų, dėl neteisėtai išrašytų ir išduotų vaistų bei medicinos pagalbos priemonių neteisėtai gautas PSDF biudžeto lėšas. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 109 str., teisingumą Lietuvos Respublikoje vykdo tik teismas. Tai reiškia, kad tik teismas gali konstatuoti, jog ūkio subjektas lėšas gavo neteisėtai ir įpareigoti jas grąžinti. Atitinkamai siūloma formuluote neturėtų būti įtvirtinamos šiai taisyklei prieštaraujančios normos. Todėl Nutarimo projekte turi būti nurodoma, jog tikslinga atsisakyti Projekto 7 str. keičiamo Įstatymo projekto 39 str. 1 d. 6 p.</p>	
		<p>3. Įstatymo projektu siūloma Sutarčių standartinių formų tvirtinimo tvarka turėtų būti koreguojama. Įstatymo projektas siūlo numatyti, jog Sutarčių standartines formas nuo šiol galėtų tvirtinti viena Sutarties šalių – VLK. Tai neabejotinai iškreiptų Sutarties šalių jėgų pusiausvyrą, kadangi ASPI, sudarydamos Sutartis, negali derėtis dėl jų sąlygų. Įstatymu nustačius papildomą teisę VLK pačiai tvirtinti Sutarties nuostatas, jos vykdymo principus, nutraukimo sąlygas ir kt., būtų dar labiau išplečiamos VLK galios, kas sudarytų sąlygas piktnaudžiavimui ir subjektyvumui. Susidarytų situacija, kada VLK, būdama viena Sutarties šalių, tvirtintų tiek standartines Sutarčių formas, tiek ASPI veiklos priežiūros tvarkos aprašus, tiek taikytų poveikio priemones (kurių taikymo detalūs kriterijai taip pat nėra nustatyti). Tai būtų vienareikšmiškai žalinga ir sudarytų palankias sąlygas korupcijos sveikatos priežiūros sektoriuje apraiškoms. Atsižvelgiant į tai, siūlome papildyti Nutarimo projektą, numatant, jog Sutarties standartinė forma turėtų būti tvirtinama ne kitos Sutarties šalies, o sveikatos apsaugos ministro (Projekto 1 str. pildomo Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 26 str. 2 d., Projekto 2 str. pildomo Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 26¹ str. 4 d., Projekto 3 str. pildomo</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pastaba – ne Nutarimo projektui, o SDI projektui.</p> <p>Vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.185 straipsnio 1 dalies nuostatomis, standartines sutarties sąlygas parengia viena iš sutarties šalių. Taip pat sutarties sąlygų tvirtinimas atitinka VLK kompetenciją pagal SDI, o ir atsižvelgus į tai, kad pagal SDI sutartis su ASPI ir vaistinėmis sudaro TLK, o sutarčių standartines sąlygas tvirtina VLK, užtikrinamas funkcijų atskyrimas.</p> <p>Dalis sutarčių sąlygų – bendros</p>

		<p>Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 26² str. 4 d.). ASPI veiklos priežiūros tvarka, pagal kurią būtų taikomos konkrečios poveikio priemonės, taip pat turėtų būti tvirtinama ne kitos Sutarties šalies, o sveikatos apsaugos ministro arba LRV. Kontroliuojančio asmens diskrecija turi būti apribota, siekiant nesudaryti palankių sąlygų šališkumui bei korupcijai ir situacijos, kai viena Sutarties šalis (VLK ar TLK) įgytų išskirtinę teisinę padėtį pati tvirtindama Sutarties nuostatas, nustatydama Sutarčių vykdymo priežiūrą ir poveikio priemonių taikymo kriterijus, taip pat taikytų ASPI sankcijas (poveikio priemones).</p>	<p>visoms jas sudarančioms asmens sveikatos priežiūros įstaigoms ar vaistinėms, ar kitiems juridiniams asmenims ir dėl jų negali būti derybų. T. y. tokios sąlygos susijusios su Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų naudojimu ir teisės aktuose numatytų įpareigojimų vykdymu. SDI projekte numatoma, kad tokios sąlygos yra standartinės, o kitos (skiriamos sumos, veiklos adresai) yra šalių susitarimo dalykas. Pažymėtina, kad pagal Viešojo administravimo įstatymo 33 straipsnio 2 dalį patikrinimų atlikimo taisyklės (tvarką) tvirtina ūkio subjektų priežiūrą atliekanti institucija, todėl jas patvirtinusi yra VLK. Pastebėtina, kad šios taisyklės yra procedūrinio pobūdžio, todėl jose nėra ir nebus nustatyta poveikio priemonių taikymo pagrindų ar sąlygų.</p>
		<p>4. Nutarimo projektas turėtų būti pakoreguotas, atkreipiant Įstatymo projekto rengėjų dėmesį į būtinybę Įstatymo projektą tikslinti iš esmės. Nutarimo projektu siūloma Įstatymo projektui pritarti iš esmės, nors iš šiame rašte pateiktų argumentų aiškiai matyti, kad Įstatymo projektas privalo būti iš esmės peržiūrimas. Todėl siūlome pakoreguoti Nutarimo projektą, numatant, jog teikiamam Įstatymo projektui yra nepritariama arba pritariama iš dalies (tik daliai jo nuostatų). Kitu atveju, gali susidaryti klaidingas įspūdis, jog Įstatymo projektas yra tinkamas ir gali būti teikiamas svarstyti tolimesnėse stadijose, atlikus nereikšmingus patobulinimus. Vis dėlto, kaip matyti iš šiame rašte pateiktų pastabų ir jas grindžiančių argumentų, Įstatymo projektą būtina koreguoti iš esmės (Įstatymo projektas neatitinka teisinės techninės</p>	<p>Neatsižvelgta. Nutarimo projektu siūloma tobulinti nedidelę dalį SDI projekto nuostatų nekeičiant jo esmės. Projekto formuluotė „Iš esmės pritarti <...> projektui, tačiau pasiūlyti Lietuvos Respublikos Seimui jį tobulinti pagal šias pastabas ir pasiūlymus“ yra įprasta ir naudojama visuomet, kai projektą siūloma tikslinti.</p>

		reikalavimų, griauia esamą kompetencijų atskyrimo tarp teismų sistemą, didina korupcijos pavojų sveikatos apsaugos sistemoje, kt.). Įstatymo projektu keičiamo teisinio reguliavimo poveikis, kaip to reikalauja teisėkūros principai, nebuvo atliktas ar atliktas paviršutiniškai ir neatspindi realios situacijos. Todėl Įstatymo projekto tekstas turi būti koreguojamas iš esmės, taip pat privalo būti atlikta jo poveikio analizė.	
--	--	--	--
